

VUOTUNGIN METSÄSTYSSEURA RY:N 30-VUOTISHISTORIAA
SEURA ON PERUSTETTU VUOTUNGIN KOULULLA 7.6.1964
SE ON VANHIN KUUSAMON METSÄSTYSSEUROISTA

JOHDANTO

Metsästyslain 1. pykälän mukaan metsästysoikeus määrätyllä alueella on alueen omistajalla. Näin ollen metsästys on kielletty ilman maanomistajan lupaa tämän alueella.

Tätä metsästyslain kohtaa rikottiin Kuusamossakin aivan yleisesti pienriistan metsästyksessä enne metsästysseurojen perustamista. Nuo rikkomukset eivät useinkaan aiheuttaneet riitaisuuksia, koska vapaata metsästystä pidettiin ns. maan tapana. Kun sitten Kuusamossakin maanomistajat alkoivat valveutua varsinkin 1960-luvulla, metsästys aiheutti harrastajilleen ongelmia ja jopa oikeudenkäyntejä.

Hirvenmetsästys 1950- ja 60-luvuilla esim. Vuotungin, Paanajärven ja Suorajärven kylissä oli harvojen oikeus. Hirvenmetsästysoikeus piti vuokrata maanomistajalta kirjallisella vuokrasopimuksella. Luvat sitten myönsi lääninhallitus. Tuohon aikaan näissä kylissä oli useita yksityisiä hirvenmetsästysporukoita. Näitä oli mm. Kalevi Pohjolalla, Kaarlo Törmäsellä, V A Pohjolalla, Eetu Saarelalla, Akseli Oinaalla ja Yrjö Määtällä. Metsästäjiä näissä porukoissa oli vain n. 30.

Kun Suomeen oli perustettu valtakunnallinen Metsästäjäin Keskusjärjestö vuoden 1962 metsästyslain nojalla, perustettiin Suomen eri pitäjiin riistanhoitoyhdistyksiä. Kuusamossa sellainen aloitti vuonna 1963. Sen tehtävänä oli metsästäjien valistus, riistanhoidon ohjaaminen, metsästäjien järjestäytymisen lisääminen jne.

Tämä riistanhoitoyhdistyksen valistus mm. metsästysseurojen perustamiseksi ulottui suusta suuhun menetelmällä myös Vuotungin alueella ja muutamat kipinän saaneet rupesivat keskustelemaan asiasta isäntien kanssa. Allekirjoittanutkin muistaa istuneensa monissa pirteissä tarinaa iskien isäntien kanssa metsästysseura-asiasta. Näissä turinoissa otettiin esille mm. metsästyksen laillisuus toisen maalla ja nimenomaan se, metsästys muuttuisi lailliseksi, jos isännät vuokraisivat metsästysoikeutensa seuralle. Täten myös isännät ja heidän perheenjäsenensä saisivat laillisen metsästysoikeuden koko näin vuokratulla alueella. Hyvin tärkeänä pidettiin sitä, että myös hirvimetsälle pääsivät mukaan kaikki seuran jäsenet.

KYLÄKUNTAKOKOUS

Edistystä tapahtui seura-ajatuksessa niin paljon, että uskallettiin kutsua kyläkuntakokous koolle huhtikuun 2. päivänä. 1964 käsittelemään metsästysseuran perustamista. Tuohon kokoukseen oli kutsuttu Kuusamon riistanhoitoyhdistyksen varapuheenjohtaja Pentti Mäkelä. Allekirjoittanut avasi kokouksen, jonka jälkeen Pentti Mäkelä puhui 45 kuulijalle metsästysseuran tarpeellisuudesta hyvin innostuneesti.

Pentti Mäkelän puheenvuoron jälkeen kokouksessa käytettiin varovaisen myönteisiä puheenvuoroja, mutta kyllä jyrkästi vastustaviakin oli. Muistini mukaan osa niistä, jotka olivat päässeet hirviä metsästämään jo aiemmin, vastustivat eniten.

Me innokkaat seuran pikaisen perustamisen kannattajat petyimme, kun herastuomari Kalle Pohjola käytti vähän tuohtuneen puheenvuoron sanoen, että eihän näillä tiedoilla ja eväillä voi mitään seuraa perustaa. Se vaatii enemmän suunnittelua. Hän lisäsi, että ovathan nuo ve-siasiatkin Imatran Voima Oy:n kanssa vielä epäselvät.

Lopputuloksena tästä kokouksesta oli, että seuraa ei perustettu, mutta perustettiin seuran perustamista valmisteleva toimikunta. Näin jällenpäin ajatellen tämä päätös oli kyllä varsin viisas. Toimikunta sai erinomaisia eväitä käydessään tulevan seuran alueen jokaisessa talossa.

Toimikuntaa valittiin seuraavat jäsenet:

V A Pohjola puheenjohtajaksi, Aaro Lehtineva sihteeriksi ja kokoonkutsujaksi, jäseniksi Akseli Oinas, Eetu Saarela, Kalevi Pohjola, Niilo Kylli, Alpo Määttä, Kauko Alavuotunki, Kustaa Palosaari ja Toivo Below.

Mainittakoon, että tämän kyläkuntakokouksen pöytäkirjantarkastajina olivat sellaiset vaikuttajat kuin Kalle Pohjola ja Kustaa Palosaari.

VALMISTELEVA TOIMIKUNTA TOIMII

Valmisteleva toimikunta piti kaksi kokousta. Ensimmäisessä päätettiin tilata Metsästäjäin keskusjärjestöltä mallisäännöt jokaiselle toimikunnan jäsenelle sekä monistaa näille kyselylomake, jonka avulla kukin toimikunnan jäsen omassa kylälohkossaan pystyy kartoittamaan isäntien mielipiteet seuran perustamisesta ja siihen liittyvistä kysymyksistä.

Kun toinen toimikunnan kokous kutsuttiin koolle 27.5.1964, olivat mallisäännöt jo olleet toimikunnan jäsenillä sekä kyselylomakkeet täytetyt. Täytetyt kyselylomakkeet osoittivat, että seuran perustaminen on tarpeellista. Tämä todettiin toimikunnan kokouksessa. Seuran alueeksi toimikunta päätti esittää Vuotungin ja Paanajärven kylät. Nimeksi seuralle päätettiin esittää Vuotungin Metsästysseura. Kokouksessa käytiin läpi tulevan seuran sääntöjä. MKJ:n mallisääntöihin haluttiin tehdä muutamia muutoksia. Neljännessä pykälässä alue rajattiin käsittäväksi Vuotungin ja Paanajärven kylät. Samoin poikettiin mallisäännöistä viidennessä pykälässä. Siihen haluttiin sellainen kohta, että maaton jäsen menettää seuran jäsenyyden muuttaessaan kylästä pois. Kuudennessa pykälässä määriteltiin johtokunnan kokoonpano tarkemmin, eli johtokun-

taan tuli kuulua vähintään viisi maanomistajaa ja enintään yksi maata omistamaton.

Seuran perustava toimikunta päätti kutsua yleisen kokouksen koolle Vuotungin koululle kesäkuun 7. päivänä 1964. Sihteeri sai tehtäväkseen toimittaa pylväsilmoitukset eri kylille.

VUOTUNGIN METSÄSTYSSEURAN PERUSTAVA KOKOUS 7.6.1964

Vuotungin koululle kokoontui tuona päivänä, ilmeisesti kylvökiireistä johtuen, vain 17 kylien asukasta. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin V A Pohjola ja sihteeriksi Aaro Lehtineva, pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Eero Käkilehto ja Toivo Below.

Kokous päätti yksimielisesti perustaa Vuotunkiin metsästysseuran ja panna sille nimeksi otsikossa mainitun. Vuotungin ja Paanajärven kylät hyväksyttiin toiminta-alueeksi. Hyväksyttiin toimikunnan sääntöesitys.

Perustavassa kokouksessa jotkut asettivat kyseenalaiseksi sen, että maattomat voisivat olla seuran täysvaltaisia jäseniä. Ainakin Kalle Pohjola ja Kalle O Määttä ilmaisivat kokouksessa selvän kantansa maattomien jäsenyyden puolesta. He sanoivat, että nämä kylät ovat aina olleet vieraanvaraisia, siihen ei nytkään tehdä poikkeusta. Tämä kanta tuli myös kokouksen yksimieliseksi kannaksi. Se osoittaa kylän maanomistajien hienoa avarakatseisuutta.

Perustajajäseniksi kokouksessa ilmoittautuivat seuraavat maanomistajat:

V A Pohjola, Kalle O Määttä, Aatos Keronen, Kaarlo Törmänen, Viljo Viinikka, Alpo Määttä. Niilo Kylli, Yrjö Määttä, Oiva Kähkönen valtakirjalla IVO:n puolesta.

Kylässä asuvina maattomina hyväksyttiin perustajajäseniksi Aaro Lehtineva ja Toivo Below. Seuran yhdestätoista perustajajäsenestä elää nykyisin neljä.

Seuran johtokuntaan valittiin seuraavat:

Alpo Määttä puheenjohtajaksi, Kalle O Määttä varapuheenjohtajaksi ja jäseniksi V A Pohjola, Aatos Keronen ja Niilo Kylli. Maattomaksi johtokunnan jäseneksi ja samalla sihteeriksi valittiin Aaro Lehtineva. Rahastonhoitajaksi valittiin Kaarlo Törmänen. Vuokrasopimuksia johtokunnan avuksi tekemään valittiin Lauri Pohjola ja Kauko Alavuotunki. Alkuperäisestä johtokunnasta elää nykyisin 3.

VUOTUNGIN METSÄSTYSSEURAN SÄÄNNÖT

Kun nyt seura oli perustettu, johtokunta kokosi asiakirjanipun perustamiskirjoineen, papintodistuksineen ja sääntöineen ja lähetti ne Helsinkiin Oikeusministeriöön rekisteriin hyväksymistä varten. Asiakirjanippu palautettiin takaisin seuran johtokunnalle 30.11.1964, koska eräs sääntömuutos oli Oikeusministeriön mukaan perustuslain vastainen.

Yleinen kokous kutsuttiin koolle joulukuun 13. päivänä 1964. Se hyväksyi nyt sääntömuutoksen. Neljännestä pykälästä piti poistaa jäsenrajoitus "Vuotungin ja Paanajärven kylässä asuvat".

Hyväksytyt säännöt ja perustamisasiakirjat tulivat sitten seuralle vuoden 1965 alussa.

Myöhemmin, eli vuonna 1985, sääntöihin tehtiin muutos. Vuosikokouksen pitoaika siirrettiin maaliskuusta tammikuuhun ja seuran tilivuosi tuli nyt olemaan kalenterivuosi.

Nämä säännöt ovat nykyisin voimassa. Ne on painettu pieneksi vihkoseksi, jonka kannessa on seuran tunnuskuvi. Säännöt on jaettu jäsenille. Vihkoseen sisältyy myös jäsenkortti.

JÄSENISTÖN JA SEURAN METSÄSTYSALUEEN KEHITYS

Vuoden 1964 lopussa seuran metsästysalue oli 6113 hehtaaria, vuokrasopimusten määrä oli 47. Maattomia jäseniä oli 3. Maanomistajajäseniksi oli elokuun kokouksessa hyväksytty Suorajärven kylästä Ville ja Oskari Leinonen sekä Kauko Nivala. Tämä hyväksyminen enteili seuran laajentumista.

Vuoden 1966 kesäkokoukseen saapui kirkonkylästä Kalervo ja Osmo Ervasti sekä Suorajärveltä Arvi Suoraniemi. He halusivat laajentaa seuraa todella paljon. He nimittäin halusivat perustaa koko Kuusamon laajuisen metsästysseuran. Heidän esityksensä suurseurasta oli hyvin voimakas ja lennokas. Yhtä voimakkaasti mm. Kalle ja Lauri Pohjola löivät hantiin sukulaismiehilleen Ervasteille. Se oli hyvin mielenkiintoista kuultavaa. Kiivaan keskustelun jälkeen päätökseksi tuli, että Vuotungin metsästysseura ry. ensin eheyttää oman toimintansa ja sen jälkeen harkitaan jatkotoimenpiteet. Tarkkaavainen kuuliija kyllä aisti kokouksen ilmapiiiristä, että suuseura jäisi vain haaveeksi.

Kun tuo koko Kuusamon seurahanke näytti ajautuvan karille, tulivat suorajärveläiset Arvi Suoraniemi ja Matti Kumpulainen vuoden 1968 vuosikokoukseen, jossa he esittivät, että Suorajärven kylä olisi halukas liittymään Vuotungin Metsästysseuraan. Vuosikokous hyväksyi periaatteessa esityksen, mutta asetti vaatimukseksi sen, että koko kylän on liityttävä yksituumaisesti.

Suorajärven edustajat pitivät kovaa kiirettä, sillä jo 15.4.1968 jouduttiin pitämään seuran ylimääräinen yleinen kokous, jossa Suorajärven kylä liittyi kokonaisuudessaan Vuotungin Metsästysseura ry:hyn. Seuran metsästysalue oli nyt 9830 hehtaaria ja jäsenmäärä 130, se jakautui seuraavasti: vuokranantajia 68, heidän perheenjäseniään 53 ja maattomia 9.

Kun aivan 1960-luvun lopulla päästiin yksityisten hirviporukoitten kanssa neuvottelutulokseen, seuran alue kasvoi 13000 hehtaariin ja jäsenmäärä 150:een.

Seuran metsästysalue kasvoi koko ajan. Se oli 1979 16000 hehtaaria. Nykyisin se on melkein 17000 hehtaaria. Jäsenmäärässä sen sijaan ei ole tapahtunut lisäystä maaltamuuton jne. seurauksena. Nykyinen jäsenmäärä on 150, joista maanvuokraajia 80, heidän metsästäviä perheenjäseniään 65 ja maata omistamattomia 5.

HIRVILUVAT JA HIRVENMETSÄSTYS

Vuonna 1965 seura pääsi anomaan ensimmäisen kerran hirvilupia. Seura anoi neljä hirvilupaa ja sai ne. Metsästys tapahtui pääosin Kuusinkijoen pohjoispuolella ja Ropakkovaarassa. Neljän hirviluvan perusteella kaadettiin viisi hirveä, joten alkua oli hyvin lupaava, jos vain kaatomääriä katsottiin. Ylimääräisen hirven ampuja kävi sitten käräjillä ja sai roimat sakot, menetti aseensa valtiolle sekä sai kolmen vuoden metsästyskiellon. Sakot maksettiin yhteisvastuullisesti. Kyläläisille pidettiin koululla hirvipeijaat 30.11.1965. Niihin osallistui n. 50 vierasta.

Vuoden 1965 hirvenmetsästysalue oli n. 6000 hehtaaria, mutta kun seuraavana vuonna saatiin Kuusamon yhteismetsältä lisäalue Kuusinginniemeltä, alue oli nyt n. 8000 hehtaaria. Hirvilupia alueelle saatiin viisi hirvilupaa. Seuran porukkaa vaivasi huono onni, sillä koko metsästysaikana nähtiin vain yksi hirvi, sekin vain vilauksena. Kaatoja ei tehty eikä peijaisia pidetty.

Vuosina 1967 - 69 seura sai yhdestä viiteen hirvilupaa, metsästys onnistui hyvin ja peijaat pidettiin. Vuosina 1970 - 71 hirvenmetsästystä ei koko Kuusamossa sallittu lainkaan, joten hirvet saivat lisääntyä vapaasti.

Rauhoituksen jälkeisinä vuosina seura sai vain muutaman kaatoluvan. Kaadoissa onnistuttiin ja peijaiset pidettiin säännöllisesti. Hirvitiheys alkoi parantua 1970-luvun puolivälissä. Jo vuonna 1980 seura sai kahdeksan hirven kaatoluvat n. 16000 hehtaarin alueelle. Hirvestäjiä oli yli 30 ja kaikki luvat tulivat käytetyiksi, vaikka luvista oli puolet vasanlupia.

Hirvikanta voimistui nyt hyvin nopeasti. Lisäyksen on arveltu johtuvan laitumien parantumisesta, vasaverotuksen lisääntymisestä, tuottavien hirvilehmien säästämisestä, jne.

Hirvikannan voimakas vahvistuminen johti pahoihin taimistovahinkoihin ja isäntie painostukseen hirvikannan harventamiseksi varsinkin Kuusamon itäosissa. Kaatolupamääriä kyllä nostettiin varovasti, mutta ei riittävästi. Kunnes sitten vuonna 1986 riistapäällikkö ja riistanhoitoyhdistys kyllästyivät kymmeneen valitukseen ja lohkaisi esim. Vuontungin Metsästysseuralle noin 17000 hehtaarin alueelle 69 hirvenkaato-

lupaa. Lupiin sisältyi 40 aikuista ja 28 vasaa. Jotkut rhy:n johtomiehet naureskelivat, että nyt vuotunkilaisille tuli pistämätön paikka.

Kaarlo Aikion johdolla hirvet kuitenkin kaadettiin melko nopeasti muutamaa vasaa lukuun ottamatta. Metsästykseseen osallistui 39 ampujaa ja 51 ajomiestä, eli yhteensä 90 seuran jäsentä. Näin suuren joukon hallitseminen käytännön metsästystilanteessa olisi ollut hankalaa, Niinpä tänäkin vuonna niin kuin aiemmin, hirvimiehet jaettiin noin viiden miehen ryhmiin, joilla kullakin oli oma ryhmänjohtaja. Jahtivouti kutsui ryhmänjohtajat tehtävänjakoon aina ennen kutakin metsästystilannetta, ryhmänjohtajat taas huolehtivat oman ryhmänsä miehet oikeille paikoille metsästystapahtumassa. Pienimillä jahtialueilla hirviporukka voitiin tarvittaessa myös jakaa kahteen osastoon ja kumpikin osasto metsästi itsenäisesti tietyin ehdoin.

Tuon huippuvuoden jälkeen hirvilupienmäärä on tasaantunut 30 ja 40 välille ja hirvimiesten määrä 60 - 80 jäseneen.

Kyliä hirvipeijaat ovat nykyisin, hirvenliha-arpoineen, hirvihuuto-kauppoineen ja aterioineen muodostuneet merkittäväksi juhla-asiaksi. Niihin osallistuu vuosittain 150 - 230 kyläasukasta.

Kaiken kaikkiaan hirvenmetsästyksen on muodostunut suureksi tapahtumaksi, jonka veroista ei muu metsästyksen voi tarjota. Vuosittain se tuo seuramme hirvijahtiin paitsi omien kyläasukkaiden väkeä, niin myös Kuusamon taajamassa, Oulussa ja jopa Ruotsissa asuvia seuramme jäseniä.

METSÄSTYKSEN VARTIJAT

Vuonna 1967 vanhoivat Kuusamon käräjäkunnassa syyskäräjillä metsästyksen vartijan valan mv. Lauri Pohjola, mv. Kauko Nivala, mv. Niilo Kylli, autoilija Olavi Hanhela ja kansak. op. Aaro Lehtineva. He esittivät käräjäpöytäkirjan mukaan selvityksen siitä, että he ovat hyvämaineisia. Sen jälkeen he vanhoivat metsästysasetuksen 31 pykälässä mainitun valan. Jokainen valan tehnyt vartija sai siitä kihlakunnan oikeuden puheenjohtajan Pekka Leppäsaajan allekirjoittaman todisteen. Edellä luetelluista metsästyksen vartijoista on näillä maallisilla metsästysmailla enää tämän kirjoittaja, joten uusia vartioita on riistanhoitoyhdistyksen asettamina mm. Kauko Määttä ja Matti Tyynelä.

HAULIKKORATA JA HAULIKKOAMMUNNAT

Vuonna 1968 seuralle ostettiin ensimmäinen savikiekkokeitin ja aloitettiin säännölliset haulikkoammunnat. Seuraavana vuonna anottiin lääninhallitukselta lupaa saada rakentaa haulikkorata Myllykosken voimalaitoksen yläkanavan varrelle. Imatran Voimalta ja mv. Kalle Pohjolalta vuokrattiin n. 1,5 hehtaarin suuruinen alue rataa varten. Jo samana vuonna rata valmistui ja siinä suoritettiin Kuusamon nimismiehen toimesta lopputarkastus, niin kuin lääninhallitus oli määrännyt.

Rakenteina radalla on heitinkoppi, sadekatos sekä ampumapaikat. Rata oli varsinkin ensimmäisinä vuosina kovassa käytössä. Tärkeimmät kilpailut vuosittain siinä ovat ja ovat olleet ns. Jahti-kauden avausammunnat. Nämä ammunnat ovat ennen maalinnunmetsästyskautta kaikille Kuusamon metsästysseuroille tarkoitettut haasteammunnat. Seuran omista nuorista haulikkoampujista, jotka ovat edustaneet seuraa menestyksellisesti, mainittakoon Eino Takalo, Ilkka Määttä ja Jukka Multasniemi, viimeainittu on voittanut mm. SMKL:n SM-kisat.

PIENOISHIRVIRATA

Seuralle rakennettiin omin voimin pienoishirvirata vuonna 1968. Rata oli tarkoitettu 5 m:n matkalle. Se niin kuin muutamaa vuotta myöhemmin tehty 10 m:n rata olivat alkuvuosina erittäin kovassa käytössä. Harjoittelu toikin n. 10 vuoden ajan seurojen mestaruuskilpailuvoitot Vuotungin Metsästysseuralle. Nykyisin pienoishirviammunta on vaihtunut ison hirven ammuntaan kesäaikana Kuusamon Rhy:n radalle, lähes kokonaan.

VUOTUNGIN METSÄSTYSSEURA TOI HIRVENHIIHDON KUUSAMOON

Vuonna 1972 seurassa ruvettiin harrastamaan hirvenhiihdon esimuotoa. Ensimmäiset kilpailut olivat Kalevi Pohjolan leirintäalueen maastossa Paljakassa. Siellä hiihdettiin, arvioitiin ja ammuttiin. Ensimmäisissä kilpailuissa ammuttiin luotiaseella savikiekkoihin, myöhemmin täytettyihin ilmapalloon.

Viimein tapahtumasta muodostui Suomen Metsästäjäliiton sääntöjen mukainen hirvenhiihto, johon kutsuttiin Kuusamon muitakin metsästysseuroja.

Tämän kirjoittaja uskaltautui sitten ilmoittautumaan lajin SM-kilpailuihin Valkealan Vekarajärvelle vuonna 1976. Se oli iso tapahtuma, sillä siellä kilpaili n. tuhat hirvenhiihtäjää eri sarjoissa. Allekirjoittanut oli Oulun läänin ainoa edustaja ja sijoitus kohtuullinen 14.

Vuonna 1980 Tuomas Takalo antoi luvan metsästysseuralle rakentaa hänen maalleen hirvenhiihdon ampumapaikan. Ampumapaikka on Vuotungin koulun läheisyydessä. Kun Vuotungin Veto oli vuotta aiemmin rakentanut koulun ympäristöön valaistun puru- ja hiihtoradan, oli lajilla nyt kiitettävät olosuhteet.

Vuotungin Metsästysseuran alullepanema laji, hirvenhiihto, levisi nopeasti Kuusamoon ja oikeastaan koko Oulun lääniin. Kuusamossa lajin harrastajia on nykyisin ainakin sata. Kuusamolaiset ovat saavuttaneet erinomaista menestystä hirvenhiihdossa valtakunnan tasollakin. Vuotungin Metsästysseuran menestyjistä valtakunnallisissa SM-kilpailuissa voidaan mainita Aaro Lehtinevan 5. sija 1978, Vesa Karvosen 11. sija 1982, Erkki Oinaan 4. sija 1993 ja 5. sija 1994. Kari Nurmi ja Erkki Oinas ovat saavuttaneet mitalisijoja joukkueviesteissä ja joukkuekilpailuissa.

RIISTANHOITO

Vuotungin Metsästysseurassa on kiinnitetty huomiota riistanhoitoon seuran perustamisesta lähtien. Aluksi telkänpönttöjen teko, rypykatokset, teerenruokinta ja keväinen vesilinnunruokinta olivat muodissa. Nykyisin nämä ovat jääneet ainakin osittain taka-alalle ja sijalle on tullut voimakkaasti hirvikannan hoito.

Riistapeltoja on keväisin tehty talkoilla lähes kymmenen ja nuolukiviä asetettu maastoon. Pienpetojen vähentäminen, jopa kilpailumuotona, on ollut tärkeällä sijalla koko seuran toiminnan ajan.

Seuramme on menestynyt Kuusamon Rhy:n alueella riistanhoito- ja toimintakilpailuissa erinomaisesti. Seura voitti kymmenkunta vuotta peräkkäin ko. kilpailun 1960 ja 70 -luvulla.

Minkinpyynnissä kunnostautui erityisesti Aarno Ervasti saaden vuosittain n. 30 minkkiä. Urja Jokela ja muutamat muut ovat myös tehneet erinomaista työtä.

Tällä hetkellä kettukanta on erittäin vahva, niinpä jalkanarupyyntiin on erikoistunut vahva kaarti. Parhaat pyytäjät ovat saaneet tänä talvena toistakymmentä kettua.

Seuramme näyttää taas olevan vahvassa nousussa Kuusamon metsästysseurojen kärkeen riistanhoitotyössä.

SEURAN TUNNUSMERKKI

Vuonna 1968 Vuotungin Metsästysseuran johtokunta järjesti Vuotungin koulun oppilaille seuran tunnusmerkkikilpailun. Tuota merkkiä suunniteltiin allekirjoittaneen luokassa hyvin innostuneesti. Kovan puurtamisen jälkeen valmiina oli yli 20 merkkiehdotusta.

Johtokunta myöhemmin palkitsi parhaat ehdotukset. Allekirjoittanut sai sitten kunnian piirtää lopullinen merkki ja tehdä siitä kolmiväripainolaatat. Näiden painolaattojen avulla koululaiset sitten tekivät käsipainotyönä seuralle 50 kappaletta kankaisia hihamerkkejä 50 pennin kappalehintaan. Merkit myytiin jäsenille nopeasti. Tätä merkkiä on käytetty myös sanomalehti-ilmoittelussa logona.

Myöhemmin näitä merkkejä teetettiin seuran jäsenille ammattiliikkeessä ja paljon kovemalla hinnalla.

Seuralla on ollut vuosia suunniteltu viiri, mutta tässä juhlassa se on ensi kertaa virallisessa käytössä.

NYLKY- ELI LAHTILIITERI

Hirvet teurastettiin ja paloiteltiin seuran alkutaipaleella metsässä. Vaimojen ilmoituksen mukaan lihan koostumuksesta muodosti liian suuren osan veri, sammaleet ja hirvenkarvat. Niinpä eräillä seuran jäsenillä sytytti, että tehdään seuralle nylky- eli lahtiliiteri.

Vuotungin jakokunta vuokrasi Myllykosken voimalaitoksen tienhaaran tuntumasta metsästysseuralle sopivan tontin. Vuokrauksessa jakokuntaa edustivat esimies Eero Käkilehto ja sihteeri Adam Uuskäkelä. Metsäs-

tysseuraa edustivat silloinen pj. Aaro Lehtineva ja sihteeri Veikko Kajava. Sopimus allekirjoitettiin 5.4.1983.

Kunnan rakennusmestari Kyösti Leinonen laati liiterille rakennuspiirustukset. Sitten alkoi puunkeräys, sahaus ja itse rakennustyö. Samana syksynä, ennen hirvijahtia, tuo 8 x 6 metrinen rakennus nostotaljoineen ripustusputkistoinen oli valmis. Nylkyliiteri taisi olla Kuusamon ensimmäinen.

Nylkyliiterilläkin oli omat vastustajansa, mutta heidän äänensä hukkuivat innokkaaseen rakennustyöhön.

Myöhemmin hirviliiteriä on laajennettu kaakeloidulla ja koneistetulla lihankäsittelyosastolla. Vuotungin kalastuskunta avusti tuntuvasti liiterin uudistustyötä, sillä liiterillä voidaan pitää myös kokouksia, koska lihankäsittelyhuone on sähkölämmityksellä toimiva.

Liiterin ripustusputkistoon mahtuu kerralla 16 hirveä. Hirvimiesten vaimojen mukaan lihan laatu on kohentunut roimasti liiterin myötä. Jauhelihat, paistiosat, kylkilihat eivät kuulemma enää voi olla parempia.

Lihan laadusta taitaa johtua sekin, että hirvimiesten vaimot myöntävät nykyisin iltalomia miehilleen herkemmin, näin tämän kirjoittaja on kuullut.

RIISTANHOITUYHDISTYKSEN LOHKOJAKO

Riistanhoitoyhdistyksen johtopaikoista oli kova kysyntä 1970-luvulla ja vielä 1980-luvun alkupuoliskolla. Allekirjoittanut muistaa sen hyvin, koska oli johtokunnassa mukana vuodesta 1966 vuoteen 1979 ja siten muutaman vuoden puheenjohtajana. Kokouksissa saattoi olla 300 edustajaa ja yli 800 ääntä. Kokouksissa oli toisinaan melkoista mylläkkää, kun jokainen seura halusi edustajansa johtokuntaan. Metsästysseuroja oli Kuusamossa jo silloin n. 30.

Tähän mylläkkään pyrittiin löytämään jo silloin ratkaisua, eri vaihtoehtoista mm. eräänlainen lohkojako oli esillä, mutta sen käytännön toteutus ei onnistunut vielä 1980-luvun alussa. Hirvilupien jako eri metsästysseuroille lienee ollut se villakoiran ydin. Hirvilupien määrä oli liian pieni suuriin toiveisiin nähden.

Vuotungin Metsästysseuran vuosikokous teki sitten vuonna 1985 riistanhoitoyhdistyksen johtokunnalle esityksen, että yhdistyksen alue jaettaisiin lohkoihin. Kustakin lohkoista olisi yksi johtokunnan jäsen ja lohkot suunnittelisivat hirvilupien määrän ja jakoperusteet eri lohkon seuroille. Tämä lohkojako sitten hyväksyttiin samana vuonna. Tähän lohkojakoon sitten loppuivat suuret mylläkkäkokoukset ja rauha palautui. Tosin tähän asiaan helpottavasti vaikutti se, että hirvilupien määrä Kuusamossa, hirvitiheyden noustessa, lisääntyi. Nykyisin riistanhoitoyhdistyksen kokoukset ovat varsi siedettäviä ja asiallisia.

KOIRAT JA KOIRIEN KOULUTTAMINEN

Vuotungin Metsästysseuran alueella oli seuran alkuaikoina muutamia erinomaisia, yleensä sekarotuisia lintu- ja jäniskoiria. Silloin koirajalostukseen tai kenneltoimintaan ei suhtauduttu myönteisesti. Vähitellen tilanne muuttui.

Ensimmäisen suomenpystykorvan, jolla oli menestystä, hankki Matti Kumpulainen. Hän koulutti siitä kaksoisvalion. Se tapahtui 1980-luvun alkupuolella.

Lintu- ja jäniskannan huonontuessa 1980-luvun loppupuolella seuran jäsenet siirtyivät vähitellen hirvikoirien hankintaan. Norjan harmaita ja karjalankarhukoiria on tällä hetkellä huomattavan paljon. Monet koiranomistajat ovat saaneet jo tuloksia hankinnastaan.

Parhaiten seuran alueen koiranomistajista ovat onnistuneet Käkilehdon veljekset. Sillä Ilkka Käkilehdon omistama Keke saavutti viime syksynä SM-hirvenhaukuissa neljännen sijan. Se oli jo melkoinen menestys.

LOPPULAUSE

Niin kuin tästä esityksestä on käynyt ilmi, Vuotungin Metsästysseura ry:n toiminta on ollut vuodesta 1964 lähtien tiennäyttäjän toimintaa. Se on ollut laajaa ja monipuolista. Se on tuonut paljon uutta omille kylilleen ja myös koko Kuusamoja ajatellen.

Seura on tarjonnut sadoille kuusamolaisille ja omille jäsenilleen harrastusmahdollisuuden kilpailutoiminnassa, riistanhoidossa, kokoustoiminnassa ja metsästyksessä.

Seura on ilmoittanut toimintansa aikana ainakin tuhat ilmoitusta sanomalehdissä, sen jäsenet ja toimihenkilöt ovat käyttäneet seuran hyväksi aikaansa ainakin 40000 tuntia 30-vuotisen toimintansa aikana.

Metsästyksen harrastus vetää Kuusamon taajamasta, Oulusta ja jopa Ruotsinmaalta tänne alkujuurilleen sankoin joukoin harrastajiaan. Metsästyksessä täytyy olla jokin väkevä alkuvoima. Se ehkä pulppuaa esisiemmemme kaukaisesta menneisyydestä. Kun on näin alkuvoimaisesta ja tärkeästä asiasta eli metsästyksestä kyse, täytyy toivottaa nykyisille ja tuleville seuran jäsenille ja toimihenkilöille hyvää menestystä ja samalla Vuotungin Metsästysseura ry:lle onnea ja menestystä

Kuusamossa keväällä 1994 kunniapuheenjohtaja Aaro Lehtineva